

י"א סיון ה'תשע"ו 17.6.16

מגזין מס' 384

ערב שבת פרשת בהעלותך

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייב כספך

יציאת מצרים ברוחניות – חלק ג' נטילת אחריות כאן ועכשיו

תמליל מעובד מתוך שיעורי הרב קלב

הנביא פונה בעם ה' אל כל בן ובת ישראל שבכל דור ודור להזכירם אודות נחיצות ומעלת עבודת החינוך העצמי, באומרו "זכרתי לך (כנסת ישראל) חסד נעוריך, לכתך אחרי במדבר" - "אחרי", לשון אחוריים - הלא הוא מסע התבגרותו הנפשית של האדם, שסימנה נטילת אחריות על חייו, היא נכונותו להתייגע (בעבודה שעיקרה היפך טבעו ונטיותיו הילדותיות) לשפר על כל פנים את הנהגתו בפועל...

"חסד נעוריך", לשון נעורים וימי בחרות - הלא היא מעלת העבודה בהווה. וכדברי הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו שאמר פעם אשר כל אדם, בכל יום מימי חייו, הוא בו זמנית גם זקן וגם צעיר. שכן, ביחס לימים שכבר עברו - הרי הוא כבר זקן, ואילו בנוגע לימים שעתידיים לבוא - הרי עדיין צעיר הוא. ונמצא, שההווה של היום, בכל גיל וגיל, הוא בבחינת 'ימי הנעורים' לגבי יום המחר... וכדיוקו של הרבי מקוצק על הפסוק "כחיצים ביד גיבור כן בני הנעורים" - 'ככל שימתח בן הנעורים את 'קשת' יגיעתו בהווה, כן ירחיקו לכת 'חיציו' הישגיו בעתיד'...

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

מי אני באמת?

המתחדשת כל רגע. כי כל רגע הוא חידוש גמור, שלא היה ולא יהיה עוד פעם. בכל רגע נתון מתחולל בתוך כל אדם מאבק על משמעות חייו, קרב איתנים על הזדהותו. והבינוני הוא זה שמנצח בקרב (בכל הקשור למעשים בפועל) בהגבירו כעת את "הנפש הא-לוהית" על "הנפש הבהמית".

לחיות גאולה

הרבי מליובאוויטש לימד אותנו שכך ממש צריכים ויכולים אנו לחיות בכל רגע את ענין הגאולה – להשכין בעצמנו ובסביבתנו תודעה של גאולה בתוך המציאות הגלוית. עלינו לבנות בתוכנו 'מרחב עצמי' של חירות עכשווית הנושמת ומנשימה אוויר איכותי וטוב יותר. כל הנסיבות ומצבי הרוח (מבית ומחוץ) שמזמנת לי ההשגחה העליונה הינם בעצם חומר הגלם שאותו עלי להמתיק, והכל תלוי בשינוי זווית הראייה. וזהו שמודגש בתורת החסידות – אין לי 'אשמים'! שאיפתו של הבינוני היא השגת ההתמקדות בחינוך עצמו; ופשוט שזה עובד גם בנוגע להשפעה על הזולת – כי אין לך דבר יותר חזק מדוגמא חיה. חיינו צריכים להיות מסכת אחת של חתירה לשלימות שאין בה קנאה, שנאה ותחרות. כל מעיינינו צריכים להיות נתונים לעבודתנו, שאינה אלא דביקות בשליחות חיים לגלות בתוך חיי היומיום והשגרה את האור הא-לוהי של הכוחות הכמוסים שבתוך כל אחד ואחת מאתנו.

להפוך את הרע מרכבה לטוב

"הנפש הבהמית" היא הצד האינטרסנטי בתוכי, שפועל על פי מה שכדאי ומה ש"בא לי". בחסידות

הקרב על משמעות חיי

כל אחד בילדותו חווה כל מיני רגעים משפילים, שבהם עשה מעשי קונדס טיפשיים של ילד, ואפילו בייש את עצמו (כמשל הילד הקטן המרטיב את מכנסיו). אולם איזו השלכה נותרה למעשים אלו על חייו כעת? האם הוא מרגיש שהוא עדיין ילד ששייך לאותם מעשים? הרי כשכל אחד מאתנו נזכר במעשיו הילדותיים, שהתרחשו כשהיה חסר דעת, יודע הוא בפשטות כי הילד של אותם ימים אינו באמת אני, כפי שאני היום. היסטורית, וודאי אני הוא שעשיתי זאת כשהייתי ילד, אבל מנטלית עשה זאת מישהו אחר לגמרי... כבר מזמן אינני נמצא שם מבחינה נפשית. זהו בדיוק ענינו של "הבינוני" של ספר "התניא": הבינוני חי את חייו מתאים לעכשיו. כרגע הוא חי בתודעה שאין בה מקום לנפילות בפועל. ועל כן, כמו שהוא עכשיו, בינוני, הרי שמעולם לא עבר עבירה (ומה שבעברו עבר עבירות, הוא משום שאז לא היה במדרגת הבינוני ובמילא לא היתה מופרכת אצלו הנפילה בפועל), ולעולם גם לא יעבור (כי באם יעבור, יהא זה מפני שנפל ממדרגת הבינוני). הבינוני אינו בוחן את מעשיו מזווית הראייה ההיסטורית כי אם מזו שבהווה, ועכשיו הוא אדם אחר מבחינה מנטלית.

לגעת בחיים עכשיו

גיבור ספר "התניא" – ספר היסוד של תורת החסידות – נקרא "הבינוני". הוא חי בזמן 'בינוני' – בהווה. אין הוא מחטט בעבר ואינו מלקה את עצמו על מעשים שעשה פעם, עיקר עניינו לחיות את המציאות

ה'עכשוויסט' שרוכש ומתרגל את הכלים שמעניק ספר התניא, בעזרתם מתגבר ומנצח הוא בהווה בכל הנוגע לפועל. ובאשר תהליך השיבה לעצמי - 'חלק אלוקה ממעל' - ענינו הליכה ושיבה אל האין סוף, הרי שעבודת התשובה לעולם אינה 'נגמרת'. זוהי הליכה אינסופית מחיל אל חיל, מדרגת תשובה אחת לזו הנעלית ממנה וכו' עד אין סוף.

דע את מקומך

אחת הנטיות ההרסניות באדם היא הגישה של 'או הכל - או לא כלום' - או שאני צדיק גמור או רשע. "הבינוני" הוא האדם שאינו מרמה את עצמו בידועו עד כמה רחוק הוא מדמות הצדיק. ובהכירו את מקומו האמיתי, מוריד הוא את רף הציפיות ולכן אינו נשבר. ספר 'התניא' מלמד כי עלינו לעבוד עבודתינו לפי ערכנו, 'בגודל טבעי'. עלי לעשות 'הכי טוב במה יש' - את הטוב ביותר בהתאם למעמדי ומצבי בהווה על תכונותי הטובות ועל ה'שריטות', ובתוך נסיבות חיי כמות שהן. עבודת מאסף היא זו, במגמת צמיחה מתמדת... בכל יום להיות מעט טוב יותר ממני אתמול - לא מושלם, אך בכיוון חיובי.

מוסבר שגם את הנטייה הטבעית הזו שבאדם צריכים לרתום לקדושה. ומשום שהמיוחד והחד פעמי שבי נמצא דוקא בנפש "הבהמית", על כן אין לחסלה! משימתנו היא לשכנע את הצד הבהמי שיסכים גם הוא לשרת את האמת, להפנות את כל הכוחות שבי לקדושה. וכדוגמת השקרן 'הפתולוגי' המתרצה לומר את האמת משום ש'האמת היא השקר הכי טוב' (זה פשוט יותר כדאי - אין יותר צורך להסתיר, לתרץ ולהתפתל, אפשר לצאת מהמחותרת...). כך עלי להסביר זאת לצד האנוכי שבי שמבין רק אינטרסים, לבאר לו בשפתו, 'שפת האינטרסים', שהאינטרס הכי גדול הוא "קרבת א-לוהים לי טוב". ללמדו כי עבודת המתקת המר והפיכת החושך לאור היא הכלי להשכנת ה"שכינה" בתוכי.

לשוב לעצמי

כל עניינה של היהדות הוא ענין התשובה - לשוב אל נקודת הא-לוהות שבי, היא נקודת האמת שבתוכי. "הבינוני", שלא כצדיק, איננו שונא את הרע, כי אם... דוקא נמשך אליו... ומבאר בעל התניא כי התורה אינה פונה לצדיקים אלא לאדם המצוי שיש בו חולשות, ושליחותו היא מלחמתו ביצר המנסה (אצל כל אחד ואחד לפי ערכו) למשוך אותו מטה. "הבינוני" הוא

בזמן הזה בעקבתא דמשיחא ממש, החובה על כל אחד מישראל לדרוש בטובת זולתו, בין זקן ובין צעיר, לעוררו לתשובה, למען שלא יצא חס ושלום מכלל ישראל שיזכו, בעזרת ה' יתברך לגאולה שלימה.

(על פי 'היום יום' י"ח סיון)

הסיפור השבועי

בר מצוה לקשיש

ראש העיר הוחמא וביקש להיערך מעט לקראת הריאיון. כעבור זמן קצר התייצב מול המצלמות והצהיר שהעצמות יובאו מיד לקבורה בכבוד רב.

כעבור שעה קלה הקצתה העירייה קרקע מיוחדת לקבורת העצמות. הפועלים החלו לחפור את הבור, ובינתיים הושגו כל האישורים להבאת העצמות, והן הובאו למנוחת עולם כדת וכדין, במעמד גדול ורשמי ובאמירת קדיש. ה'מבצע' שהחל לפני יממה הוכתר בהצלחה.

יומיים אחר כך קיבל הרב פיינגולד שיחת טלפון מיהודי נטישין. בהתלהבות סיפרו כי המאורע מכה גלים בעיירה. עתה הם מבקשים מהרב להתארח אצלם בשבת הקרובה. ביום שישי בא הרב פיינגולד לנטישין, ועמו סטודנטים יהודים הלומדים אצלו יהדות, כדי להבטיח שיהיה להם מניין. הם גם הביאו עמם ספר תורה.

העירייה נחלצה שוב לעזרתם. היא הקצתה חדר גדול בבניין העירייה לצורך התפילות וסעודות השבת, והללו נערכו בשמחה ובריקודים.

שבת בבוקר. לפני קריאת התורה נשא הרב דברים. הוא קישר בין פרשת השבוע, תולדות, לאירוע שהתרחש בנטישין. כמו יצחק אבינו, שחפר בארות וגילה את המים החיים – גם בנטישין חפרו 'בארות', ועל ידי כך התעוררה תחייה יהודית במקום.

הרב הבחין כי בקהל יושב יהודי קשיש היושב בצד. לרגע הניח האיש כיסוי על ראשו ולרגע הורידו. נראה היה כי האיש נושא עמו מטען אישי כבד.

בעת הקריאה בתורה הזמין הרב פיינגולד את הקשיש לעלות. הוא שאל את האיש לשמו וזה השיב: "וסילי

הדחפורים התחילו לנגוס בקרקע ובמהרה עלו ממנה ערמות של עצמות אדם. היה ברור שאין מדובר בקבר אקראי. כאן נחשף קבר אחים ענק.

הרשויות הורו מיד להפסיק את החפירות, שנועדו להכין את הקרקע לבניית מרכז קניות גדול. כוחות מיוחדים אספו את העצמות. ביניהם נמצאו תשמישי קדושה יהודיים ופריטים שעליהם כתובות בעברית.

זה קרה לפני כמה שנים בעיירה נטישין שבאוקראינה. יהודי המקום, קהילה קטנה בת כמה משפחות, שמעו על כך והחליטו לפעול.

הם פנו אל הרב אלכסנדר פיינגולד, שליח חב"ד בעיר חמלניצקי, השוכנת לא הרחק משם. הוא נהג לבקר בעיירה לקראת חגים וכדומה. "אלה עצמות יהודים", אמרו לו יהודי נטישין. "אנו מבקשים שתעשה משהו כדי להביאם לקבר ישראל".

הרב ידע כי הברוקרטיה האוקראינית עלולה לגרור את הפרשה חודשים רבים. נדרשה כאן פעולה מהירה. הוא יצר קשר עם איש 'אתרא קדישא' בישראל, הרב חזקי קלמנוביץ. הלה יצא באותו ערב בטיסה ישירה לאוקראינה.

בינתיים הגה הרב פיינגולד רעיון. הוא הזמין צוות צילום מקצועי, ויצא עם הצוות ועם הרב קלמנוביץ ללשכת ראש העיר: "אדוני ראש העיר", אמר הרב לראש העיר המופתע, "אני רב העיר הסמוכה, ואיתי אורח שבא עכשיו מירושלים. אנו רוצים להודות לך על מסירותך בטיפול בעצמות היהודים שנמצאו. צוות צילום שעמנו ישמח להעביר ממך מסר מרגיע לכל הקהילות היהודיות בעולם".

הוא התרחק לעבר השדה, אל מאחורי כמה שיחים. פתאום שמע קריאות רמות. הוא ראה את הקלגסים מוציאים בכח את היהודים החוצה ומאלצים אותם לחפור בור ענק. הרוצחים הרגו בירות את כל בני העיירה. וסילי ראה את מותם של סבו, אביו ואימו, וכל בני עיירתו. במשך שלושה ימים פחד לזוז. אחר כך יצא מהמסתור והלך אל ביתו של שכן גוי, מידידי הוריו. האיש הסכים להסתירו במרתפו, והבהיר לנער כי מהיום וסילי שמו. את שנות המלחמה בילה במרתף. רק בלילה היה מעז לצאת החוצה, לשאוף מעט אוויר צח. "מבינים אתם?", פנה הזקן אל הנוכחים, "עזריאל נשאר שם... הוא מעולם לא עשה בר מצווה... רק וסילי נשאר". פתאום אזר אחד הסטודנטים עוז וקרא אל האיש: "איזה מעגל נפלא נסגר כאן! לפני שבעים שנה הכין אותך הסבא לבר מצווה. השבוע הוא 'יצא מהקבר' כדי שתעלה לתורה בפעם הראשונה בחיך!". המילים האלה העלו חיוך של שפתיו של עזריאל. למחרת חגגו לו גם את הנחת התפילין הראשונה בחייו.

מוסייביץ". האבא? "משה". האיש עלה וברך את ברכת התורה. הרב תהה, שכן השם וסילי אינו שם שיהודים נהגו לתת. בסיום הקריאה, לפני אמירת 'מי שבירך', שאל הרב: "אולי יש לך עוד שם, שם יהודי?".

וסילי כאילו התאבן. נראה היה כי הוא חווה סערת רגשות. כעבור רגע התגבר ואמר: "כן. שמי המקורי עזריאל".

ואז כאילו נפתח סכר בנפשו והוא החל לספר:

בן שתיים עשרה היה כאשר סבו, רב העיר נטישין, החל להכינו לקראת בר המצווה, אולם בראש השנה הכול נגמר. באותו יום ריכזו הגרמנים הארורים, בסיוע חיילים רומנים, את כל יהודי העיירה בבית הכנסת, והובילו אותם בשיירה ארוכה אל שטח מגודר.

באמצע הדרך צמא הנער למים. הוא פנה לחייל רומני שנראה אנושי מעט וביקש לשתות. הלה הושיט לו בקבוק מים והוא רוקן אותו במהירות. בהגיעם אל הצריף חש הנער צורך להטיל את מימיו, עקב המים ששתה. שוב פנה אל הרומני, ולמרבה הפלא התיר לו החייל לצאת החוצה.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת בהעלותך

הדלקת מנורת הזהב שבהיכל

ה' מצוה את משה לומר לאהרן כי מעתה עליו להדליק מדי יום את מנורת הזהב העומדת בהיכל המשכן. המנורה עשויה כולה זהב טהור, מקשה אחת (גוש זהב אחד ללא חלקים מולחמים). למנורה שבעה קנים, שישה מהם יוצאים באלכסון מגוף שדרת המנורה אל שני צידיה ובראשיהם הנרות. על אהרן להדליק את ששת הנרות הפונים אל עבר הנר האמצעי שבראש הקנה העולה (אנכית) מגוף שדרת המנורה. הקב"ה פונה אל אהרן בלשון "בהעלותך את הנרות", ללמדו כי עליו להמתין עד שידלק הפתיל כהלכה והשלהבת תהיה עולה מאליה.

קדושת הלויים כתחליף לקדושת הבכורים

הכשרת הלויים לעבודת המשכן כרוכה בהכנה ראויה: טיהורם על ידי הזאת מי חטאת, גילוח כל שיערם בתער, בגדיהם טעונים כיבוס ועליהם לטבול. קרבנם פר לעולה ומנחתו סולת בלולה בשמן, ופר נוסף לחטאת. הלויים מחליפים את בכורי ישראל בעבודת הקודש ועל כן על ישראל לסמוך ידיהם עליהם, ולבסוף יניפם אהרן (על דרך תנופת קרבנות ומנחות). לאחר מכן יסמכו הלויים את ידיהם על הפרים קודם הקרבנות, ואזי הקרבנות היא החותמת הכשרתם להיבדל מכלל ישראל להתקדש לעבודת המשכן (מגיל 25 עד גיל 50).

התורה מזכירה כי קדושת הלויים באה תחת קדושת בכורי ישראל (שהוקדשו לעבודת הקודש משעה שהצילם ה' במכת בכורות מצרים) ועבודתם תכפר על בני ישראל שנכשלו בעוון העגל.

קרבן פסח, במדבר ולדורות

שבועיים לאחר הקמת המשכן, במלאת שנה לצאת בני ישראל ממצרים, מצוה הקב"ה את העם על ידי משה להקריב שוב את קרבן הפסח - זכר ליציאת מצרים. עליהם לקיים את הפסח על כל הלכותיו, כולל אכילת מצות וביעור חמץ (למעשה, זו הפעם היחידה בארבעים שנות שהותם במדבר שבני ישראל מקיימים את מצות הפסח).

פסח שני - מועד נוסף להקרבת הפסח

מספר אנשים שהיו טמאים (טמאי מת, ובשל כך נבצר מהם להשתתף בהקרבת הפסח עם כלל ישראל) מתייצבים לפני משה ואהרן ובפיהם הטענה כי מופלים הם לרעה: "למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במועדו בתוך בני ישראל".

משה מבקשם להמתין עד אשר ישמע את דבר ה' בענינם. ואכן ה' נעתר לתלונתם וקובע בעבורם "פסח שני", ביום הארבעה עשר בחודש אייר, כמועד נוסף להקרבת הפסח. מעתה (רק) מי שנבצרה ממנו ההקרבה בפסח הראשון (עקב טומאתו או בשל היותו באותה שעה מחוץ לאזור המקדש), ניתנת לו בזה הזדמנות שנייה להקריב קרבנו בפסח שני. דיני פסח שני כדיני הפסח הראשון אלא שאין צורך לבער בפסח שני את החמץ מן הבית. בהזדמנות זו מזהיר ה' כי המבטל (שלא מאונס) את מצות הקרבת הפסח במועדו דינו "כרת".

מסעות בני ישראל וחנייתם על פי הענן

למן השראת השכינה במשכן ביום הקמתו, עומד מעליו

התורה, חטא העגל וכפרתו, הקמת המשכן, קיום מצות הפסח במדבר ואף פסח שני. עתה בכ' באייר, בשנה השנייה לצאתם ממצרים, מתרחש בפעם הראשונה סימן היציאה למסע – התעלות הענן מעל המשכן. בני ישראל יוצאים מהר סיני למסע שמסתיים (גם הוא על פי מנוחת הענן האלוקי על המשכן) במדבר פארן.

התורה מתארת את סדר התנהלות המחנות במסע ובחניה על פי ציווי ה', וכן את מלאכת פירוק המשכן, נשיאתו והרכבתו מחדש על ידי משפחות גרשון, קהת, ומררי בני שבט לוי:

(1) סימני היציאה למסע – התרוממות הענן מעל המשכן ותקיעת החצוצרות.

(2) ראשונים יוצאים בני שבט יהודה והשבטים החונים איתם יששכר וזבולון – דגל מחנה יהודה.

(3) באותה עת נכנסים למשכן אהרן ובניו הכהנים, מכסים את כלי המשכן הקדושים ומכינים אותם למסע.

(4) בני משפחות גרשון ומררי הלויים, מפרקים את המשכן ומעמיסים אותו על העגלות. כל משפחה נושאת את חלקי המשכן המוטלים עליה (כמפורט בפרשות במדבר ונשא).

(5) דגל מחנה ראובן הכולל גם את השבטים שמעון וגד, יוצא בעקבות מחנה יהודה.

(6) בני משפחת קהת הלויים, הממונים על משא כלי הקודש (כשהם מכוסים), נוטלים את המזבח, המנורה, השולחן וארון העדות, מעמיסים אותם על כתפיהם ויוצאים למסע.

(7) עתה יוצא דגל מחנה אפרים הכולל גם את השבטים מנשה ובנימין.

(8) לבסוף, מאסף לכל המחנות, נוסע מחנה בני דן הכולל גם את השבטים אשר ונפתלי.

וכך הוא סדר חניית בני ישראל, גם הוא, כאמור, על פי

בקביעות עמוד הענן, ולעת ערב בוער הענן האלוקי ומאיר את סביבת מחנה ישראל. מעתה, כאשר יתעלה עמוד הענן מעל המשכן, אות הוא לבני ישראל כי הגיע העת לצאת למסע. לאחר התארגנות העם, יריעו החצוצרות ומשה יכריז: "קומה ה' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך". אזי יתחיל הענן לשוט ובעקבותיו יצאו בסדר מסודר אל הדרך מחנה יהודה ואחריו יתר מחנות ישראל.

גם החנייה תיקבע על פי הענן, בעמידתו שוב יריעו החצוצרות ומשה יכריז: "שובה ה' רבבות אלפי ישראל".

במסעותיהם במדבר, פעמים יחנו ישראל חניות קצרות למשך יום או ימים ספורים, ופעמים תתארך חנייתם אף למשך שנים.

חצוצרות הכסף וסדרי תקיעתן

אודות החצוצרות האמורות, מספרת התורה: ה' מצוה את משה להכין שתי חצוצרות עשויות מקשת כסף אחת, בהן יתקעו כל אימת שיתעורר הצורך לאסוף את העם ואת הנשיאים או כדי לידע את העם קודם יציאה למסע או חנייה. כן יתקעו בחצוצרות בימי שמחת חג ומועד, בשעת הקרבת העולות והשלמים וביציאה למלחמה ומאבק – להזכירם לפני ה' להושיעם מכל אויביהם במדבר ובכבוש הארץ.

התוקעים בחצוצרות הם הכהנים, וכך הם סדרי תקיעתם:

תקיעה בשתי החצוצרות – סימן להקהלת כל ישראל.

תקיעה בחצוצרה אחת – קריאה לנשיאי העדה בלבד.

תקיעה ותרועה ותקיעה בשתי החצוצרות – סימן יציאה למסע.

מדבר סיני למדבר פארן

כזכור, בראש חודש סיון, כחודש וחצי לאחר צאתם ממצרים, מגיעים בני ישראל למדבר סיני. ומאז עברה כמעט שנה עמוסה באירועים: מעמד הר סיני וקבלת

סימן הענן: תחילה מקדימים ובאים בני גרשון ומררי,

שכזכור יצאו לפני בני קהת, ומקימים את המשכן.

אחריהם מגיעים בני קהת ומכניסים ללא שיהוי את הכלים (המכוסים) לתוך הקודש.

יתרו חותן משה

ערב הנסיעה מהר סיני, פונה משה אל חותנו (שהגיע נרעש אל ישראל המדברה, בשומעו אודות הניסים והנפלאות שעשה ה' עם בני ישראל), ומבקשו להצטרף אליהם בדרכם במדבר אל ארץ ישראל. יתרו משיב בשלילה ומודיעו כי הוא חוזר למדין. משה מפציר בו להצטרף אליהם ומבטיחו טובות, אך ללא הועיל.

סדר מופתי ושמירה אלוקית

התורה שבה אל סיפור המסע מהר סיני. אף שמדובר ב"דרך שלושת ימים", עושים אותה ישראל במהלך יום אחד. לפני העם נוסע ארון ברית ה' ובו שברי לוחות הברית הראשונים. בהקדימו את בני ישראל, 'מחפש' הארון אחר מקום מתאים לחניה, ומכינו ומכשירו לקראת בואם. גם הענן נוסע עימם, מגונן עליהם מכל עבר ומיישר את דרכם לפניהם.

כאמור, קודם נסיעת הארון ויציאתם למסע מכריז משה: "קומה ה' ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך", וקודם חניית הארון ובני ישראל מכריז הוא: "שובה ה' רבבות אלפי ישראל".

המתאוננים בתבערה

התורה מספרת אודות אנשים קצרי רוח מתוך העם הקובלים ומתלוננים על קשיי טורח הדרך, מטיחים הם האשמות שאין בהם ממש כנגד משה וה'. אספסוף זה משמיע דברי הקנטה על מנת להצדיק נטייתם לסור מעל דרך ה'. דבריהם מכעיסים את ה' ואש של מעלה בוערת ומכלה בהם. העם זועק אל משה בתחינה, ומשה, שאהבת ישראל בוערת בקרבו, מתפלל לה' והאש שוקעת. על שם

המאורע נקרא המקום 'תבערה'.

התאוה לבשר ואחריתה

ושוב מחפשים הערב-רב תירוצים ותואנות כדי להתלונן. אספסוף זה שהצטרף לבני ישראל ביציאת מצרים (הם ה'ערב רב' שנוטים תמיד להתאסף סביב 'החזק התורן', כל עוד משחקת לו השעה), אינם מסתפקים במן הפלאי, הוא ה'לחם מן השמים' היורד אל העם מדי יום לפרנסו, ומזכירים בערגה את הדגה, הקישואים, האבטיחים, החציר, הבצלים והשומים שהיו מנת חלקם במצרים.

- בשר הם רוצים (והרי בידי ישראל עדרי בהמות שניתן לשחוט מהם ולאכול, אלא שהאספסוף אינו מחפש אלא תואנה להתאונן ולהסית את שאר העם).

משה, השומע את בכי העם וחש את כעס ה', פונה אל ה' בטענה: "למה הרעות לעבדך... לשום את כל משא העם הזה עלי. האנוכי הריתי את כל העם הזה, אם אנוכי ילידתיהו... מאין לי בשר לתת לכל העם הזה...?! לא אוכל לבדי לשאת את כל העם הזה...!"

לנוכח מצוקת משה מצוהו ה' לאסוף שבעים מזקני העם לפני אוהל מועד לעיני כל ישראל. לשם אבוא, אומר הקב"ה, ואאציל מן הרוח אשר עליך על שבעים הזקנים. מעתה יהיו הם לצידך ויסייעו במשא טורח העם. ובאשר לתלונות העם, אומר ה' למשה, הכן את העם וקדשם. ממחר אאכילם במשך חודש בשר לרוב, עד אשר יהיה להם לזרא.

ביודעו כי כלתה הרעה אל החוטאים וכי ימותו בחטאם, מקשה משה כלפי שמים: מדוע יש להאכילם בשר אם ממילא נגזר דינם למיתה?! על כך מודיעו ה' כי החוטאים יבואו על ענשם, אך גם בקשתם תתמלא על מנת שייראה לעין כל כי לא קצרה יד ה' מלתת להם מבוקשם.

משה אוסף את שבעים הזקנים לעיני כל ישראל כדבר

מאד מכל האדם אשר על פני האדמה"!!!

ה' כועס על דברי מרים ותגובתו אינה מאחרת לבוא. משה, אהרן ומרים נקראים לצאת ולהתייצב לפני אוהל מועד. בבואם יורד מן השמיים עמוד ענן וחוצץ ומפריד בינם לבין משה. ה' נוזף במרים ובאהרן ומשמיע באוזניהם שבחים בלתי רגילים אודות גדולת אחיהם: "...בכל ביתי נאמן הוא", "פה אל פה אדבר עמו... ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה"!!

בכעסו מסלק ה' את עמוד הענן האלוקי מעל המשכן, והנה מגלה מרים כי לקתה בידה בצרעת - עונשו של החוטא בחטא לשון הרע.

נרעש פונה אהרן בתחינה אל משה ומבקשו כי יתפלל בעבור אחותם. משה נושא תפילה באמרו: "א-ל נא רפא נא לה". ה' נענה לתפילת משה באומרו: "ואביה ירוק ירק בפניה, הלא תכלם שבעת ימים?... תיסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תיאסף". כלומר, עונשה של הבת שהכעיסה את אביה להיות מבווישת ונכלמת משך שבעה ימים, ואם כן, מרים שהכעיסה את הקב"ה - עליה להיות בהסגר שבעת ימים.

העם ממתין ב'חצרות' עד תום ימי הסגר מרים. לאחר מכן יוצאים בני ישראל מן המקום להמשך מסעם במדבר פארן.

ה'. והנה, לפתע, נחה רוח הנבואה על שניים מהם, אלדד ומידד, והם מתנבאים בתוך המחנה. יהושע בן נון (משרתו הנאמן של משה) מקנא לרבו ומבקש להוקיעם כמורדים ולכולאם, אך משה מרגיעו ומשבחם על מעלתם שזכו לה ואף מוסיף ומייחל שכל בני ישראל יזכו לנבואה.

בינתיים, כהבטחת ה', מציף גל אדיר של עופות ממין שלו את המחנה. הללו מגיעים גלים גלים מכיוון הים, מרחפים בגובה חזה האנשים. בני ישראל נוטלים מהם כרצונם ללא מאמץ ואוכלים כמויות בשר לשובע.

אלא שעד מהירה מגיעה העת גם להיפרע מהם: "הבשר עודנו בין שיניהם, טרם יכרת, ואף ה' חרה בעם. ויך ה' בעם מכה קשה מאוד"... והנותרים מן המכה קוברים את אחיהם. על שם המאורע נקרא המקום 'קברות התאוה'.

בני ישראל ממשיכים במסעם וחונים במקום ושמו 'חצרות', אף הוא במדבר פארן.

חטא מרים ועונש הצרעת

מפאת קדושתו פורש משה מאשתו ציפורה. הדבר אינו מוצא חן בעיני מרים, והיא מדברת בו סרה בפני אחיהם אהרן. הרי גם אנחנו קדושים, אומרת היא לאהרן, ומדוע היה צריך משה לפרוש מאשתו?

משה שומע את הדברים ומקבלם בנחת רוח ובענווה. התורה משבחת אותו על כך במילים: "והאיש משה עניו

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!

4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

תקיעת החצוצרות בעת מלחמה ובעת שמחה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

במיוחד גוברת המלחמה בשעת התפילה, שאז מתאמץ

היצר להילחם באדם ולבלבלו במחשבות זרות.

מלמדת התורה, שהעצה לנצח במלחמה היא "והרעותם בחצוצרות". תרועת החצוצרות מסמלת שיברון לב,

הכנעה ותחושת התבטלות. כשיהודי מרגיש שיצרו גובר עליו ומפריעו בעבודת ה', עליו להכניע את עצמו לפני ה' ולהתחנן לפניו "לרחם עליו... על נפשו, להצילה ממים הזדונים". על ידי הכנעה זו יזכה לניצחון במלחמה – "ונושעתם מאויביכם".

הכנעה תמידית

יכול האדם לחשוב, שתחושת הכנעה והתבטלות זו

נחוצה בתחילת העבודה, כשיצרו בתוקפו והוא מתגבר עליו; אבל לאחר ניצחון המלחמה, כשהוא כבר נושע מאויביו, והוא עובד את ה' מתוך הבנה והכרה, וחש

תענוג מעבודתו, שוב אין לו צורך בהתבטלות ובהכנעה.

מלמדת התורה, שגם "וביום שמחתכם... ותקעתם

בחצוצרות". גם לאחר ניצחון המלחמה, כשהאדם שרוי

בשמחה, והוא מקריב לקב"ה "עולותיכם" ו"זבחי

שלמיכם" – גם אז עליו לתקוע בחצוצרות, דבר המסמל

את ההכנעה וההתבטלות. זה התנאי שאכן יישאר בדרגתו

הרוחנית הגבוהה ולא יחוש שאננות, או אף גרוע מזה –

שדוקא השמחה עלולה להביאו לידי בעיטה. כאשר הוא

מקפיד להיות בעל לב נשבר ונכנע, יצליח בעבודתו ויעלה

מדרגה לדרגה.

הקב"ה ציוה את משה רבנו לעשות שתי חצוצרות כסף,

ששימשו "למקרא העדה ולמסע את המחנות". באמצעות

החצוצרות הללו היו מכנסים את בני ישראל ומוציאים אותם למסעות.

התורה מוסיפה ואומרת: "וכי תבואו מלחמה בארצכם

על הצר הצורך אתכם, והרעותם בחצוצרות ונזכרתם לפני

ה' אלוקיכם ונושעתם מאויביכם". כלומר, החצוצרות

שימשו גם אמצעי של תפילה לקראת יציאה למלחמה.

לאחר מכן נאמר עוד: "וביום שמחתכם... ותקעתם

בחצוצרות על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם".

גם לאחר הניצחון

מהו "וביום שמחתכם"? במדרש נאמר "וביום שמחתכם

– אלו השבתות"; אולם פירוש זה אינו על פי פשוטו של

מקרא, ולכן רש"י אינו מפרש כך. אלא הכוונה היא

פשוטה – פסוק זה בא בהמשך למה שנאמר קודם לכן,

בדבר יציאה למלחמה, ועל כך אומרת התורה, שכאשר

ניצחו בני ישראל במלחמה וישמחו עליה – יתקעו גם כן

בחצוצרות.

לאחר הניצחון יקריבו בני ישראל קרבנות לה', כהודיה

על שסייע להם לנצח במלחמה, והתורה מצוה לתקוע

בחצוצרות "על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם".

היצר הצורך

את הפסוקים הללו יש לפרש גם בעבודתו הרוחנית של

יהודי, בכל זמן ובכל מקום. מלחמה עם "הצר הצורך

אתכם" רומזת למלחמת היצר, שאין "צר הצורך" כמותו.

שיחת השבוע

(מתוך העלון השבועי

על פ'ליקוטי שיחות' כרך י"ג)

חסידות על הפרשה בהעלותך

המידה, גם לאחר נצחון המלחמה על האדם להתחנן להקב"ה שיצליחו להיזהר שלא תזוח עליו דעתו (היא השאננות ותחושת "כחי ועוצם ידי") אלא ישאר בביטול ובהכנעה.

(מעובד מתוך לקוטי שיחות כרך יג עמ' 28)

ביטול עצמי בכל מצב

וכי תבואו מלחמה... והרעתם בחצוצרות...
וביום שמחתכם... ותקעתם בחצוצרות (י, ט-י)

"וכי תבואו מלחמה... והרעותם בחצוצרות" - כשאדם יוצא למלחמת היצר, עליו להתחנן להקב"ה בלב נשבר ונדכה שירחם עליו ויצליחו במלחמתו.

"וביום שמחתכם... ותקעתם בחצוצרות" - באותה

שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
20:30	19:12	י-ם
20:32	19:27	ת"א
20:34	19:20	חיפה
20:31	19:28	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון